

Grankulla svenska pensionärers resa till Själo 23-24.8.2022

Resan till Själo arrangerades av Leena Immonen på Saaritours och hade föregåtts av vissa problem på grund av att vi inte var flera än 23 pensionärer. Lyckligtvis blev resan ändå av och då vi 23 morgonpigga pensionärer antrade bussen i Grankulla visste vi inte vilken intressant bussfärd vi skulle få.

Från och med att vi åkte iväg längs Helsingforsvägen över Åbovägen och Ring tvåan till Åbo motorväg överste oss vår guide Torsti Salonen med spännande information. Jag tror ingen av oss hade tråkigt en enda sekund. Torsti hittade något intressant historiskt, kulturellt eller geografiskt att rikta vår uppmärksamhet på från det vi lämnade Grankulla tills det han steg av i S:t Karins. Trevlig information som bland annat etsade sig i mitt minne var att Sjundeå i tiderna fick sitt namn av att det var den sjunde ån man passerade på sin resa från Åbo längs kusten österut.

Då vi passerade Sammatti fick vi veta att Lönnroth för att möjliggöra att finskan blev ett nationalspråk tog sig för att översätta svenska akademins ordlista. Då ett motsvarande ord inte fanns på finska uppfann han ett ord som till exempel "pöytäkirja". Hans poetiska benämningen för paraply "varataivas" har tyvärr senare ersatts av det mera prosaiska "sateenvarjo".

Väl framme i Salo blev vår konstnärliga hunger mättad dels av stora muralmålningar på olika byggnader i Salo dels av H-C Bergs konstverk i Salon Veturitalli. Lunchen på Rikalamäki intogs i en vacker gammal byggnad på ett område som före vikingatiden fungerat som gravsättningsplats. Personalen gjorde sitt yttersta för att vi skulle trivas och mätta och belåtna fortsatte vi vår färd, nu längs gamla kungsvägen, igen underhållna av Torstis kunskapsflöde.

I S:t Karins lämnade Torsti oss och Oona Johansson, skärgårdsguide, tog över. Pargas Kalk var sannolikt bekant för oss alla men de som inte tidigare varit uppe på utsiktsplatsen ovanför kalkdagbrottet imponerades av storleken på industrin som berikat Pargas i flera generationer. Ett storslaget landskap i all sin karghet.

Nostalgimuseet blev en mera minimalistisk och detaljrik upplevelse. Där hade en samlarsjäl fått förverkliga sin passion för prylar. Vi kunde känna igen saker från vår barndom, ungdom och vårt vuxna liv. Tänk att en hängiven samlare kan göra museum av vårt livs prylar, ett bevis på att vi är pensionärer som levt ett långt liv.

I Nagu blev det lite tid efter incheckning på Hotell Strandbo, före kvällsmålet, just lämpligt för en liten promenad eller vilostund. Vädret var ännu på vår sida med bara lite duggregn. Sen på natten blev det hållregn som väckte många av oss mera lättsövd. Vädergudarna var ändå på vår sida för under morgonmålet smådroppade det men väl ombord på förbindelsebåten Östen som tog oss till Själo var det slut med nederbörden.

På Östen fick vi lov att mjuka upp våra leder i de branta trapporna vilket kom väl till pass på Själo där promenaden omfattade en dryg kilometer. Både historien om Spätelskekolonin på 1600- och 1700-talen och sinnessjukhuset på 1800- och 1900-talen har varit mycket på

tapeten under senare år men att uppleva ön och dess historia på plats gav en mera handgriplig uppfattning om världens hårda villkor fram till modern tid. Skönt att den vackra sjukhusbyggnaden och den andaktsfulla kyrkan nuförtiden används av ivriga forskare och unga brudpar. Tillsammans med barn på lägerskola på Sjalö intog vi en lunch i sjukhusbyggnadens kafé och dess gröna innergård.

Hemresan förgylldes av Bubben Johans berättelser om geologiska formationer i Nagu skärgård och om tillblivelsen av Skärgårdsvägen. Summa summarum en fin resa.

FF